

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 25. júla 2008*

Vo veci C-127/08,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím High Court (Írsko) zo 14. marca 2008 a doručený Súdnemu dvoru 25. marca 2008, ktorý súvisí s konaním:

Blaise Baheten Metock,

Hanette Eugenie Ngo Ikeng,

Christian Joel Baheten,

Samuel Zion Ikeng Baheten,

Hencheal Ikogho,

Donna Ikogho,

* Jazyk konania: angličtina.

Roland Chinedu,

Marlene Babucke Chinedu,

Henry Igboanusi,

Roksana Batkowska

proti

Minister for Justice, Equality and Law Reform,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas a K. Lenaerts, sudcovia A. Tizzano, U. Lõhmus, J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič (spravodajca), J. Malenovský, J. Klučka, C. Toader a J.-J. Kasel,

generálny advokát: M. Poiares Maduro,
tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na rozhodnutie predsedu Súdneho dvora zo 17. apríla 2008 prerokovať a rozhodnúť o veci v skrátanom súdnom konaní v súlade s článkom 23a Štatútu Súdneho dvora a článkom 104a prvým odsekom rokovacieho poriadku,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 3. júna 2008,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- B. Baheten Metock, H. E. Ngo Ikeng, C. J. Baheten a S. Z. Ikeng Baheten, v zastúpení: M. de Blacam, SC, a J. Stanley, BL, ktorých splnomocnili V. Crowley, S. Burke a D. Langan, solicitors,

- H. Ikogho a D. Ikogho, v zastúpení: R. Boyle, SC, ako aj G. O'Halloran, BL, a A. Lowry, BL, ktorých splnomocnil S. Mulvihill, solicitor,

- R. Chinedu a M. Babucke Chinedu, v zastúpení: A. Collins, SC, M. Lynn, BL, a P. O'Shea, BL, ktorých splnomocnil B. Burns, solicitor,

- H. Igboanusi a R. Batkowska, v zastúpení: M. Forde, SC, a O. Ladenegan, BL, ktorých splnomocnili K. Tunney a W. Mudah, solicitors,

- Minister for Justice, Equality and Law Reform, v zastúpení: D. O'Hagan, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci B. O'Moore, SC, S. Moorhead, SC, a D. Conlan Smyth, BL,

- česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, splnomocnený zástupca,

- dánska vláda, v zastúpení: J. Bering Liisberg a B. Weis Fogh, splnomocnení zástupcovia,

- nemecká vláda, v zastúpení: M. Lumma a J. Möller, splnomocnení zástupcovia,

- grécka vláda, v zastúpení: T. Papadopoulou a M. Michelogiannaki, splnomocnené zástupkyne,

- cyperská vláda, v zastúpení: D. Lisandrou, splnomocnený zástupca,

- maltská vláda, v zastúpení: S. Camilleri, splnomocnený zástupca,

- holandská vláda, v zastúpení: C. Wissels a C. ten Dam, splnomocnené zástupkyne,

- rakúska vláda, v zastúpení: E. Riedl a T. Fülöp, splnomocnení zástupcovia,

- fínska vláda, v zastúpení: A. Guimaraes-Purokoski, splnomocnená zástupkyňa,

- vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: I. Rao, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci T. Ward, barrister,

- Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: D. Maidani a M. Wilderspin, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí generálneho advokáta,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46, a korigendá — Ú. v. EÚ L 229, 2004, s. 35, Ú. v. EÚ L 197, 2005, s. 34, a Ú. v. EÚ L 204, 2007, s. 28).

- 2 Tento návrh bol podaný v rámci štyroch konaní súdneho preskúmania, ktoré boli začaté pred High Court a ktoré smerovali najmä k vydaniu uznesenia *certiorari* s cieľom zrušiť rozhodnutia, ktorým Minister for Justice, Equality and Law Reform (minister spravodlivosti, rovnosti a právnej reformy, ďalej len „Minister for Justice“)

odmietol udeliť povolenie na pobyt štátnemu príslušníkovi tretej krajiny ženatému s občiankou Únie usadenou v Írsku.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 Smernica 2004/38 bola prijatá na základe článkov 12 ES, 18 ES, 40 ES, 44 ES a 52 ES.

4 Odôvodnenia č. 1 až 5, 11, 14 a 31 znejú takto:

- „(1) občianstvo v Únii udeľuje každému občanovi Únie základné a individuálne právo voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov s výhradou obmedzení a podmienok uvedených v zmluve a opatrení prijatých na tento účel;
- (2) voľný pohyb osôb predstavuje jednu zo základných slobôd vnútorného trhu, ktorý vytvára oblasť bez vnútorných hraníc, kde je sloboda zabezpečená v súlade s ustanoveniami zmluvy;
- (3) občianstvo Únie by malo byť základným štatútom štátnych príslušníkov členských štátov, keď uplatňujú svoje právo na voľný pohyb a pobyt. Je preto

potrebné, aby sa kodifikovali a preskúmali existujúce nástroje spoločenstva, ktoré sa oddelene zaoberajú pracovníkmi, samostatne zárobkovo činnými osobami a tiež študentmi a inými neaktívnymi osobami, aby sa zjednodušilo a posilnilo právo všetkých občanov Únie na voľný pohyb a pobyt;

(4) aby sa tento sektorový, roztrieštený prístup k právu na voľný pohyb a pobyt napravil a aby sa umožnilo uplatňovanie tohto práva, je potrebný jednotný legislatívny akt...

(5) právo všetkých občanov Únie voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov by sa malo, ak sa má uplatňovať podľa objektívnych podmienok slobody a dôstojnosti, udeliť tiež ich rodinným príslušníkom bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť. ...

...

(11) základné a osobné právo na pobyt v inom členskom štáte udeľuje zmluva občanom Únie priamo a nezávisí od ich splnenia administratívnych postupov;

...

(14) podklady požadované príslušnými úradmi na vydanie osvedčenia o registrácii alebo pobytového preukazu by sa mali dôkladne špecifikovať, aby sa predišlo rozdielnym administratívnym postupom alebo výkladom, ktoré by predstavovali neprímeranú prekážku na uplatňovanie práva na pobyt občanmi Únie a ich rodinných príslušníkov;

...

(31) táto smernica rešpektuje základne práva a slobody a dodržiava princípy uznané najmä Chartou základných práv Európskej únie. V súlade so zákazom diskriminácie obsiahnutom v tejto charte by členské štáty mali vykonať túto smernicu bez rozlišovania medzi užívateľmi tejto smernice na takom základe, ako je pohlavie, rasa, farba, etnický alebo sociálny pôvod, genetické vlastnosti, jazyk, náboženstvo alebo viera, politické alebo iné názory, členstvo v národnostnej menšine, majetok, narodenie, invalidita, vek alebo sexuálna orientácia.“

5 Smernica 2004/38 sa podľa svojho článku 1 písm. a) týka najmä „podmienok, ktoré upravujú uplatňovanie práva voľného pohybu a pobytu v rámci územia členských štátov občanmi Únie a ich rodinných príslušníkov“.

6 Podľa článku 2 bodu 2 písm. a) smernice 2004/38 znamená pojem „rodinný príslušník“ najmä manželského partnera.

7 Článok 3 smernice 2004/38 nazvaný „Oprávnené osoby“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Táto smernica sa uplatňuje na všetkých občanov Únie, ktorí sa pohybujú alebo zdržiavajú v členskom štáte inom, ako je členský štát, ktorého štátnymi príslušníkmi sú, a na ich rodinných príslušníkov, ako sú definovaní v bode 2 článku 2, ktorí ich sprevádzajú, alebo sa k nim pripájajú.“

8 Článok 5 smernice 2004/38 nazvaný „Právo vstupu“ spresňuje:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o cestovných dokladoch použiteľné na vnútroštátne pohraničné kontroly, členské štáty udedia občanom Únie povolenie vstúpiť na ich územie s platným preukazom totožnosti alebo pasom a udedia rodinným príslušníkom, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi členského štátu, povolenie na vstup na ich územie s platným pasom.

...

2. Rodinní príslušníci, ktorí nie sú štátni príslušníci členského štátu, musia mať iba vstupné vízum v súlade s nariadením (ES) č. 539/2001, alebo prípadne v súlade s vnútroštátnou legislatívou. Na účely tejto smernice vlastnenie platného pobytového preukazu uvedeného v článku 10 oslobodzuje takýchto rodinných príslušníkov od vízovej požiadavky.

...

5. Členský štát môže požadovať, aby daná osoba ohlásila svoju prítomnosť v rámci jeho územia do primeraného a nediskriminačného časového obdobia. Nesplnenie tejto požiadavky môže viesť k tomu, že daná osoba bude podliehať primeraným a nediskriminačným sankciám.“

9 Článok 7 smernice 2004/38 nazvaný „Právo pobytu na viac ako tri mesiace“ spresňuje:

„1. Všetci občania Únie majú právo pobytu na území iného členského štátu počas obdobia dlhšieho ako tri mesiace, ak:

- a) sú pracovníci alebo samostatne zárobkovo činné osoby v hostiteľskom členskom štáte; alebo

- b) majú dostatočné zdroje pre seba a svojich rodinných príslušníkov, aby sa nestali záťažou pre systém sociálnej pomoci hostiteľského členského štátu počas obdobia ich pobytu, a ak majú komplexné krytie nemocenského poistenia v hostiteľskom členskom štáte; alebo

- c) — sú zapísaní na súkromnej alebo verejnej inštitúcii, akreditovanej alebo financovanej hostiteľským členským štátom na základe jeho legislatívy alebo administratívneho postupu, s hlavným cieľom absolvovať študijný kurz, vrátane odborného vzdelávania, a
  - majú komplexné krytie nemocenského poistenia v hostiteľskom členskom štáte a predložili príslušnému vnútroštátnemu úradu dôkaz prostredníctvom vyhlásenia alebo iným rovnocenným prostriedkom, podľa ich rozhodnutia, že majú dostatočné zdroje pre seba a svojich rodinných príslušníkov, aby sa nestali záťažou pre systém sociálnej pomoci hostiteľského členského štátu počas obdobia ich pobytu; ...

...

2. Právo pobytu stanovené v odseku 1 sa rozširuje na rodinných príslušníkov, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi členského štátu, sprevádzajú alebo sa pripájajú k občanovi Únie v hostiteľskom členskom štáte, ak takýto občan Únie splňa podmienky uvedené v odseku 1a), b) alebo c).

...“

10 Článok 9 smernice 2004/38 nazvaný „Administratívne formality pre rodinných príslušníkov, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi členského štátu“ stanovuje:

„1. Členské štáty vydajú pobytový preukaz rodinným príslušníkom občana Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi členského štátu, ak plánované obdobie pobytu je dlhšie ako tri mesiace.

2. Termín podania žiadosti o pobytový preukaz nesmie byť kratší ako tri mesiace od dátumu príchodu.

3. Nesplnenie tejto požiadavky žiadať o pobytový preukaz môže viesť k tomu, že daná osoba bude podliehať primeraným a nediskriminačným sankciám.“

11 Článok 10 smernice 2004/38 nazvaný „Vydanie pobytových preukazov“ stanovuje:

„1. Právo pobytu rodinných príslušníkov občana Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi členského štátu, sa dokazuje vydaním dokladu nazvaného ‚Pobytový preukaz rodinného príslušníka občana Únie‘ nie neskôr ako šesť mesiacov od dátumu predloženia žiadosti. Potvrdenie o požiadaní o pobytový preukaz sa vydáva okamžite.

2. Na účely vydania pobytového preukazu môžu členské štáty požadovať nasledujúce doklady:

a) platný pas;

- b) doklad osvedčujúci existenciu rodinného vzťahu alebo registrovaného partnerstva;

- c) registračné potvrdenie alebo, v prípade neexistencie registračného systému, akýkoľvek dôkaz pobytu v hostiteľskom členskom štáte občana Únie, ktorého sprevádzajú, alebo ku ktorému sa pripájajú;

- d) v prípadoch spadajúcich pod body c) a d) článku 2 ods. 2 dokumentačné dôkazy, že uvedené podmienky sú splnené;

...“

¹² Článok 27 smernice 2004/38, ktorý sa nachádza v kapitole VI tejto smernice nazvanej „Obmedzenia práva vstupu a práva pobytu z dôvodov verejnej politiky [verejného poriadku — *neoficiálny preklad*], verejnej bezpečnosti alebo verejného zdravia“ vo svojich odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. S výhradou ustanovení tejto kapitoly členské štáty môžu obmedziť slobodu pohybu a pobytu občanov Únie a ich rodinných príslušníkov bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť na základe dôvodov verejnej politiky [verejného poriadku — *neoficiálny preklad*], verejnej bezpečnosti alebo verejného zdravia. Tieto dôvody sa nesmú využívať pre ekonomické účely.

2. Opatrenia prijaté z dôvodov verejnej politiky [verejného poriadku — *neoficiálny preklad*] alebo verejnej bezpečnosti musia byť v súlade so zásadou úmernosti a musia vychádzať výlučne z osobného správania daného jednotlivca. Trestné činy, ku ktorým došlo v minulosti, sa samé osebe nepovažujú za dôvody na prijatie takýchto opatrení.

Osobné správanie daného jednotlivca musí predstavovať skutočnú, existujúcu a dostatočne vážnu hrozbu ovplyvňujúcu jeden zo základných záujmov spoločnosti. Zdôvodnenia, ktoré sú oddelené od podrobností prípadu, alebo ktoré sa spoliehajú na aspekty všeobecnej prevencie, sú neprijateľné.“

- 13 Článok 35 smernice 2004/38 nazvaný „Zneužívanie práv“ spresňuje:

„Členské štáty môžu prijať potrebné opatrenia na odmietnutie, ukončenie alebo zrušenie akéhokoľvek práva priznaného podľa tejto smernice v prípade zneužívania práv alebo podvodu, ako napríklad manželstvá z rozumu [účelové manželstvá — *neoficiálny preklad*]. Všetky takéto opatrenia musia byť primerané a podliehať procedurálnym ochranám stanoveným v článkoch 30 a 31.“

- 14 Smernica 2004/38 podľa svojho článku 38 zrušila najmä články 10 a 11 nariadenia Rady (EHS) č. 1612/68 z 15. októbra 1968 o slobode pohybu pracovníkov v rámci spoločenstva (Ú. v. ES L 257, s. 2; Mim. vyd. 05/001, s. 15), zmeneného a doplneného nariadením Rady (EHS) č. 2434/92 z 27. júla 1992 (Ú. v. ES L 245, s. 1; Mim. vyd. 05/002, s. 69, ďalej len „nariadenie č. 1612/68“).

Vnútroštátna právna úprava

- 15 V čase skutkových okolností vo veci samej bolo prebratie smernice 2004/38 do írskoho práva zabezpečené vyhláškou z roku 2006 o voľnom pohybe osôb v Európskych spoločenstvách [European Communities (Free Movement of Persons) (n° 2) Regulations 2006], ktorá bola prijatá 18. decembra 2006 a nadobudla účinnosť 1. januára 2007 (ďalej len „vyhláška z roku 2006“).

16 Článok 3 ods. 1 a 2 vyhlášky z roku 2006 stanovuje:

„1. Táto vyhláška sa uplatní na:

- a) občanov Únie;
- b) bez toho, aby tým bol dotknutý odsek 2, na uznaných rodinných príslušníkov občanov Únie, ktorí sami nie sú občanmi Únie, a
- c) bez toho, aby tým bol dotknutý odsek 2, na povolených rodinných príslušníkov občanov Únie.

2. Táto vyhláška sa vzťahuje na rodinného príslušníka iba vtedy, ak má rodinný príslušník legálny pobyt v inom členskom štáte a

- a) zamýšľa vstúpiť na územie štátu v spoločnosti občana Únie, ktorého je rodinným príslušníkom, alebo
- b) zamýšľa pripojiť sa k občanovi Únie, ktorého je rodinným príslušníkom a ktorý sa legálne zdržiava v štáte.“

17 „Povolení rodinní príslušníci občanov Únie“ v zmysle článku 3 vyhlášky z roku 2006 zahŕňajú manželských partnerov občanov Únie.

Spor vo veci samej*Vec Metock*

- 18 Pán Metock, ktorý je štátnym príslušníkom Kamerunu, prišiel do Írska 23. júna 2006 a požiadal o politický azyl. Uvedená žiadosť bola s konečnou platnosťou zamietnutá 28. februára 2007.
- 19 Pani Ngo Ikeng, bývalá štátna príslušníčka Kamerunu, získala britskú štátnu príslušnosť. Od konca roka 2006 sa zdržiava a pracuje v Írsku.
- 20 Pán Metock a pani Ngo Ikeng sa zoznámili v Kamerune v roku 1994 a odvtedy trvá ich vzťah. Majú dve deti, jedno narodené v roku 1998 a druhé v roku 2006. Manželstvo uzatvorili 12. októbra 2006 v Írsku.
- 21 Dňa 6. novembra 2006 požiadal pán Metock o pobyt v Írsku ako manželský partner občana Únie pracujúceho a zdržiavajúceho sa v Írsku. Rozhodnutím Minister for Justice z 28. júna 2007 bola jeho žiadosť zamietnutá, pretože pán Metock nespĺňal podmienku legálneho pobytu v inom členskom štáte, ako to vyžaduje článok 3 ods. 2 vyhlášky z roku 2006.
- 22 Pán Metock a pani Ngo Ikeng a ich deti podali proti tomuto rozhodnutiu žalobu.

Vec Ikogho

- 23 Pán Ikogho, štátny príslušník tretej krajiny, prišiel do Írska v novembri 2004 a požiadal o politický azyl. Jeho žiadosť bola s konečnou platnosťou zamietnutá a Minister for Justice vydal 15. septembra 2005 príkaz na vyhodenie pána Ikogho. Žaloba proti tomuto príkazu bola uznesením High Court z 19. júna 2007 zamietnutá.
- 24 Pani Ikogho, ktorá je štátnou príslušníčkou Spojeného kráľovstva a občiankou Únie, sa v Írsku zdržiavala a pracovala od roku 1996.
- 25 Pán a pani Ikogho sa zoznámili v Írsku v decembri 2004 a 7. júna 2006 tu uzatvorili manželstvo.
- 26 Dňa 6. júla 2006 požiadal pán Ikogho o pobyt ako manželský partner občana Únie zdržiavajúceho sa a pracujúceho v Írsku. Táto žiadosť bola zamietnutá rozhodnutím Minister for Justice z 12. januára 2007 z dôvodu, že vzhľadom na príkaz na vyhodenie vydaný 15. septembra 2005 sa pán Ikogho v Írsku v čase uzatvorenia svojho manželstva zdržiaval nelegálne.
- 27 Pán a pani Ikogho podali proti tomuto rozhodnutiu žalobu.

Vec Chinedu

- 28 Pán Chinedu, ktorý je štátnym príslušníkom Nigérie, prišiel do Írska v decembri 2005 a požiadal v Írsku o politický azyl. Táto žiadosť bola s konečnou platnosťou zamietnutá 8. augusta 2006. Pani Babucke, ktorá má nemeckú štátnu príslušnosť, sa zdržiava v Írsku.

- 29 Pán Chinedu a pani Babucke uzatvorili manželstvo 3. júla 2006 v Írsku.
- 30 Žiadosťou, ktorú Minister for Justice prijal 1. augusta 2006, požiadal pán Chinedu o povolenie na pobyt v Írsku ako manželský partner občana Únie. Táto žiadosť bola zamietnutá Minister for Justice 17. apríla 2007, pretože pán Chinedu nespĺňal podmienku legálneho pobytu v inom členskom štáte, ako to vyžaduje článok 3 ods. 2 vyhlášky z roku 2006.
- 31 Pán Chinedu a pani Babucke podali proti tomuto rozhodnutiu žalobu.

Vec Igboanusi

- 32 Pán Igboanusi, ktorý je štátnym príslušníkom Nigérie, prišiel do Írska 2. apríla 2004 a požiadal o politický azyl. Jeho žiadosť bola zamietnutá 31. mája 2005 a Minister for Justice vydal 15. septembra 2005 príkaz na jeho vyhostenie.
- 33 Pani Batkowska, ktorá je poľskou štátnou príslušníčkou, sa zdržiava a pracuje v Írsku od apríla 2006.
- 34 Pán Igboanusi a pani Batkowska sa zoznámili v Írsku a uzatvorili tu 24. novembra 2006 manželstvo.
- 35 Pán Igboanusi podal 27. februára 2007 žiadosť o povolenie na pobyt ako manželský partner občana Únie. Uvedená žiadosť bola zamietnutá rozhodnutím Minister for Justice z 27. augusta 2007 z toho dôvodu, že pán Igboanusi nespĺňal podmienku

legálneho pobytu v inom členskom štáte, ako to vyžaduje článok 3 ods. 2 vyhlášky z roku 2006.

36 Pán Igboanusi a pani Batkowska podali proti tomuto rozhodnutiu žalobu.

37 Dňa 16. novembra 2007 bol pán Igboanusi zatknutý a v súlade s príkazom na vyhostenie vzatý do väzby. Pán Igboanusi bol vyhostený do Nigérie v decembri 2007.

Konanie vo veci samej a prejudiciálne otázky

38 V konaní vo veci samej boli tieto štyri veci spojené.

39 Všetci žalobcovia vo veci samej v podstate tvrdili, že článok 3 ods. 2 vyhlášky z roku 2006 nie je v súlade so smernicou 2004/38.

40 Uplatňovali, že štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sú manželskými partnermi občanov Únie, majú právo, ktoré je odvodené a závislé od práva občana Únie, pohybovať sa a zdržiavať sa v inom členskom štáte ako v štáte, ktorého štátnym príslušníkom je tento občan Únie, a ktoré vyplýva zo samotného rodinného vzťahu.

41 Smernica 2004/38 taxatívne upravuje podmienky vstupu a pobytu občana Únie, ktorý je štátnym príslušníkom iného členského štátu, ako aj jeho rodinných príslušníkov v členskom štáte, a preto členské štáty nie sú oprávnené uložiť dodatočné podmienky. Keďže táto smernica vôbec nestanovuje podmienku predchádzajúceho

legálneho pobytu v inom členskom štáte, ako to stanovuje írska právna úprava, táto právna úprava nie je v súlade s právom Spoločenstva.

- 42 Žalobcovia vo veci samej tiež tvrdili, že štátny príslušník tretej krajiny, ktorý sa stane rodinným príslušníkom občana Únie počas pobytu tohto občana v členskom štáte inom, ako je členský štát, ktorého je štátnym príslušníkom, tohto občana v zmysle článku 3 ods. 1 a článku 7 ods. 2 smernice 2004/38 sprevádza.
- 43 Minister for Justice v podstate odpovedal, že smernica 2004/38 nie je v rozpore s podmienkou predchádzajúceho legálneho pobytu v inom členskom štáte stanovenou v článku 3 ods. 2 nariadenia z roku 2006.
- 44 Medzi členskými štátmi a Spoločenstvom existuje rozdelenie právomocí, podľa ktorého majú členské štáty právomoc v oblasti vstupu štátnych príslušníkov tretích krajín pochádzajúcich mimo územia Spoločenstva, zatiaľ čo Spoločenstvo má právomoc upravovať pohyb občanov Únie a ich rodinných príslušníkov vnútri Únie.
- 45 Smernica 2004/38 teda ponecháva členským štátom diskrečnú právomoc uložiť štátnym príslušníkom tretích krajín, manželským partnerom občanov Únie, podmienku predchádzajúceho legálneho pobytu v inom členskom štáte. Okrem toho súlad takejto podmienky s právom Spoločenstva vyplýva z rozsudkov z 23. septembra 2003, Akrich (C-109/01, Zb. s. I-9607), a z 9. januára 2007, Jia (C-1/05, Zb. s. I-1).
- 46 Vnútroštátny súd zdôrazňuje, že žiadne z manželstiev v spore vo veci samej nie je účelovým manželstvom.

Keďže sa High Court domnieval, že na vyriešenie sporu vo veci samej je potrebný výklad smernice 2004/38, rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Umožňuje smernica 2004/38 členskému štátu stanoviť všeobecnú podmienku, aby mal manželský partner občana Únie, ktorý je štátnym príslušníkom tretej krajiny, legálny pobyt v inom členskom štáte predtým, ako prišiel do hostiteľského členského štátu, na to, aby bol takýto manželský partner oprávnený využiť ustanovenia smernice 2004/38?

2. Vzťahuje sa pôsobnosť článku 3 ods. 1 smernice 2004/38/ES na štátneho príslušníka tretej krajiny,

— ktorý je manželským partnerom občana Únie zdržiavajúceho sa v hostiteľskom členskom štáte a spĺňajúceho podmienku podľa článku 7 ods. 1 písm. a), b) alebo c) uvedenej smernice a

— ktorý sa teda zdržiava v hostiteľskom členskom štáte s občanom Únie ako svojim manželským partnerom,

bez ohľadu na miesto alebo dátum uzatvorenia ich manželstva a kedy alebo ako vstúpil štátny príslušník tretej krajiny na územie hostiteľského členského štátu?

3. Ak je odpoveď na predchádzajúcu otázku záporná, vzťahuje sa pôsobnosť článku 3 ods. 1 smernice 2004/38/ES na manželského partnera občana Únie, ktorý je štátnym príslušníkom tretej krajiny a

- ktorý je manželským partnerom občana Únie zdržiavajúceho sa v hostiteľskom členskom štáte a spĺňajúceho podmienku podľa článku 7 ods. 1 písm. a), b) alebo c) uvedenej smernice,

- ktorý sa zdržiava v hostiteľskom členskom štáte s občanom Únie ako svojim manželským partnerom,

- ktorý vstúpil na územie hostiteľského členského štátu nezávisle od občana Únie a

- ktorý neskôr uzavrel manželstvo s občanom Únie v hostiteľskom členskom štáte?“

O prvej otázke

⁴⁸ Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či smernici 2004/38 odporuje právna úprava členského štátu, ktorá vyžaduje od štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý je manželským partnerom občana Únie zdržiavajúceho sa v tomto členskom štáte, pričom nie je jeho štátnym príslušníkom, aby mal legálny pobyt v inom členskom štáte predtým, ako prišiel do hostiteľského členského štátu, na to, aby sa naňho vzťahovali ustanovenia smernice 2004/38.

⁴⁹ V prvom rade treba konštatovať, že pokiaľ ide o rodinných príslušníkov občana Únie, žiadne ustanovenie smernice 2004/38 neviaže uplatnenie tejto smernice na podmienku, aby sa predtým zdržiavali v členskom štáte.

- 50 Podľa svojho článku 3 ods. 1 sa smernica 2004/38 uplatňuje na každého občana Únie, ktorý sa pohybuje alebo zdržiava v členskom štáte inom, ako je členský štát, ktorého je štátnym príslušníkom, a na jeho rodinných príslušníkov, ako ich definuje článok 2 bod 2 tejto smernice, ktorí ho sprevádzajú, alebo sa k nemu pripájajú v tomto členskom štáte. Definícia rodinných príslušníkov v článku 2 bode 2 smernice 2004/38 ich totiž nerozlišuje podľa toho, či sa už legálne zdržiavali v inom členskom štáte, alebo nie.
- 51 Je tiež potrebné zdôrazniť, že článok 5, článok 6 ods. 2 a článok 7 ods. 2 smernice 2004/38 priznáva právo vstupu, pobytu na menej ako tri mesiace a pobytu na viac ako tri mesiace v hostiteľskom členskom štáte štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú rodinnými príslušníkmi občana Únie, ktorého sprevádzajú alebo sa k nemu pripájajú v tomto členskom štáte, bez odkazu na miesto alebo podmienky ich pobytu pred príchodom do uvedeného členského štátu.
- 52 Osobitne článok 5 ods. 2 prvý pododsek smernice 2004/38 stanovuje, že rodinní príslušníci občana Únie, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretej krajiny, musia mať vstupné vízum, pokiaľ nemajú platný pobytový preukaz uvedený v článku 10 tejto smernice. Vzhľadom na to, že pobytový preukaz je dokument, ktorý potvrdzuje, že rodinní príslušníci občana Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi členského štátu, majú právo pobytu v členskom štáte na viac ako tri mesiace, tak ako vyplýva z článku 9 ods. 1 a článku 10 ods. 1 smernice 2004/38, skutočnosť, že uvedený článok 5 ods. 2 upravuje vstup rodinných príslušníkov občana Únie, ktorí nemajú pobytový preukaz do hostiteľského členského štátu, dokazuje, že smernica 2004/38 sa tiež môže uplatňovať na rodinných príslušníkov, ktorí sa už legálne nezdržiavali v inom členskom štáte.
- 53 Rovnako článok 10 ods. 2 smernice 2004/38, ktorý taxatívne vymenováva dokumenty, ktoré môžu byť na účely vydania pobytového preukazu požadované od rodinných príslušníkov občana Únie, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretej krajiny, nestanovuje možnosť, aby hostiteľský členský štát požadoval dokumenty preukazujúce prípadný predchádzajúci legálny pobyt v inom členskom štáte.

- 54 Za týchto podmienok sa má smernica 2004/38 vykladať tak, že sa uplatňuje na všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú rodinnými príslušníkmi občanov Únie v zmysle článku 2 bodu 2 tejto smernice, ktorí sprevádzajú alebo sa pripájajú k občanovi Únie v inom členskom štáte, ako členskom štáte, ktorého je štátnym príslušníkom, a priznáva im právo na vstup a na pobyt v tomto členskom štáte bez ohľadu na to, či sa uvedený štátny príslušník tretej krajiny už legálne zdržiaval v inom členskom štáte, alebo nie.
- 55 Tento výklad je posilnený judikatúrou Súdneho dvora, ktorá sa týka aktov sekundárneho práva v oblasti voľného pohybu osôb prijatých pred smernicou 2004/38.
- 56 Pred samotným prijatím smernice 2004/38 uznal normotvorca Spoločenstva potrebu zabezpečiť ochranu rodinného života štátnych príslušníkov členských štátov, aby boli odstránené prekážky vo výkone základných slobôd zabezpečených Zmluvou (rozsudky z 11. júla 2002, Carpenter, C-60/00, Zb. s. I-6279, bod 38; z 25. júla 2002, MRAX, C-459/99, Zb. s. I-6591, bod 53; zo 14. apríla 2005, Komisia/Španielsko, C-157/03, Zb. s. I-2911, bod 26; z 31. januára 2006, Komisia/Španielsko, C-503/03, Zb. s. I-1097, bod 41; z 27. apríla 2006, Komisia/Nemecko, C-441/02, Zb. s. I-3449, bod 109, a z 11. decembra 2007, Eind, C-291/05, Zb. s. I-10719, bod 44).
- 57 Na tento účel normotvorca Spoločenstva v nariadení č. 1612/68 a smerniciach o voľnom pohybe osôb prijatých pred smernicou 2004/38 významne rozšíril uplatňovanie práva Spoločenstva v oblasti vstupu a pobytu na území členských štátov na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú manželskými partnermi štátnych príslušníkov členských štátov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 31. januára 2006, Komisia/Španielsko, už citovaný, bod 41).
- 58 Je pravda, že Súdny dvor v bodoch 50 a 51 už citovaného rozsudku Akrich rozhodol, že na využitie práv stanovených v článku 10 nariadenia č. 1612/68 sa musí štátny príslušník tretej krajiny, ktorý je manželským partnerom občana Únie, legálne zdržiavať v niektorom členskom štáte, pokiaľ sa presúva do iného členského štátu, do ktorého migroval alebo migruje občan Únie. Tento záver však treba prehodnotiť.

Využitie takýchto práv nemôže závisieť od predchádzajúceho legálneho pobytu takéhto manželského partnera v inom členskom štáte (pozri v tomto zmysle rozsudky MRAX, už citovaný, bod 59, a zo 14. apríla 2005, Komisia/Španielsko, už citovaný, bod 28).

- 59 Rovnaký výklad treba prijať *a fortiori*, pokiaľ ide o smernicu 2004/38, ktorá zmenila a doplnila nariadenie č. 1612/68 a zrušila skoršie smernice týkajúce sa voľného pohybu osôb. Tak ako vyplýva z jej odôvodnenia č. 3, predmetom smernice 2004/38 je najmä „posilni[t] právo všetkých občanov Únie na voľný pohyb a pobyt“ tak, aby občanom Únie nevyplývalo z tejto smernice menej práv ako z aktov sekundárneho práva, ktoré mení alebo ruší.
- 60 V druhom rade je uvedený výklad smernice 2004/38 v súlade s rozdelením právomocí medzi členské štáty a Spoločenstvo.
- 61 Je nesporné, že z článku 18 ods. 2 ES a článkov 40 ES, 44 ES a 52 ES — na základe ktorých bola prijatá najmä smernica 2004/38 — odvodzuje Spoločenstvo právomoc prijať potrebné opatrenia s cieľom umožniť voľný pohyb občanov Únie.
- 62 V tejto súvislosti, tak ako už bolo zdôraznené v bode 56 tohto rozsudku, ak by občania Únie nemohli viesť v hostiteľskom členskom štáte bežný rodinný život, bol by tým vážne ohrozený výkon slobôd, ktoré im zaručuje Zmluva.
- 63 Preto normotvorca Spoločenstva v rámci právomoci, ktorá je mu priznaná uvedenými článkami Zmluvy, môže upraviť podmienky vstupu a pobytu rodinných príslušníkov občana Únie na území členských štátov v prípade, že by skutočnosť, že rodina občana Únie ho v hostiteľskom členskom štáte nemôže sprevádzať alebo sa tu k nemu pripojiť, znamenala ohrozenie jeho slobody pohybu a odrádzala by ho od výkonu svojich práv na vstup a pobyt v tomto členskom štáte.

- 64 Odmietnutie hostiteľského členského štátu udeliť právo vstupu a pobytu rodinným príslušníkom občana Únie môže tohto občana odrádzať od premiestnenia sa alebo zdržiavania sa v tomto členskom štáte, a to aj pokiaľ sa členovia jeho rodiny už nelegálne zdržiavajú na území iného členského štátu.
- 65 Z toho vyplýva, že normotvorca Spoločenstva je oprávnený upraviť, tak ako to urobil smernicou 2004/38, vstup a pobyt štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú rodinnými príslušníkmi občana Únie, v členskom štáte, kde vykonal tento občan Únie svoje právo voľného pohybu, a to aj pokiaľ sa členovia jeho rodiny už zdržiavali v inom členskom štáte nelegálne.
- 66 Preto treba odmietnuť analýzu Minister for Justice, ako aj viacerých vlád, ktoré predložili pripomienky, podľa ktorej majú členské štáty výlučnú právomoc, s výnimkou hlavy IV tretej časti Zmluvy, na upravenie prvého vstupu rodinných príslušníkov občana Únie, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín, na územie Spoločenstva.
- 67 Okrem toho priznať členským štátom výlučnú právomoc udeliť alebo zamietnuť štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú rodinnými príslušníkmi občanov Únie a ktorí sa už nelegálne zdržiavali v inom členskom štáte, vstup a pobyt na ich území by znamenalo, že sloboda pohybu občanov Únie v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi, by bola v prípade jednotlivých členských štátov rôzna, v závislosti od ustanovení vnútroštátneho práva v oblasti prisťahovalectva, pričom niektoré členské štáty by vstup a pobyt rodinných príslušníkov občana Únie povolili a iné členské štáty by ich zamietli.
- 68 Takýto výsledok by bol nezlučiteľný s cieľom uvedeným v článku 3 ods. 1 písm. c) ES, ktorým je vnútorný trh charakterizovaný zrušením prekážok pre voľný pohyb osôb medzi členskými štátmi. Vytvorenie vnútorného trhu znamená, že podmienky vstupu a pobytu občana Únie v členskom štáte, ktorého nie je štátnym príslušníkom, budú vo všetkých členských štátoch rovnaké. Z toho vyplýva, že slobodu pohybu občanov Únie treba vykladať ako právo opustiť ktorýkoľvek členský štát, najmä členský štát, ktorého je občan Únie štátnym príslušníkom, a usadiť sa za rovnakých podmienok

v akomkoľvek inom členskom štáte, než je členský štát, ktorého je občan Únie štátnym príslušníkom.

- 69 Navyše analýza uvedená v bode 66 tohto rozsudku by viedla k paradoxnému výsledku, keď by bol členský štát povinný podľa smernice Rady 2003/86/ES z 22. septembra 2003 o práve na zlúčenie rodiny (Ú. v. EÚ L 251, s. 12; Mim. vyd. 19/006, s. 224) povoliť vstup a pobyt manželského partnera štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa legálne zdržiava na jeho území, aj keď sa tento manželský partner už legálne nezdržiava v inom členskom štáte, ale za rovnakých okolností by mohol zamietnuť vstup a pobyt manželského partnera občana Únie.
- 70 Z toho vyplýva, že smernica 2004/38 priznáva každému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý je rodinným príslušníkom občana Únie v zmysle článku 2 bodu 2 tejto smernice a ktorý sprevádza občana Únie alebo sa k nemu pripája v členskom štáte inom, ako je členský štát, ktorého je občan Únie štátnym príslušníkom, právo na vstup a pobyt v hostiteľskom členskom štáte bez ohľadu na skutočnosť, či sa uvedený štátny príslušník tretej krajiny už legálne zdržiaval v inom členskom štáte, alebo nie.
- 71 Minister for Justice, ako aj viaceré vlády, ktoré predložili pripomienky, však uplatňujú, že v súvislosti so silným migračným tlakom je nevyhnutné kontrolovať prisťahovalectvo na vonkajších hraniciach Spoločenstva, čo predpokladá individuálne preskúmanie všetkých okolností týkajúcich sa prvého vstupu na územie Spoločenstva. Výklad smernice 2004/38, ktorý by zakazoval členským štátom, aby požadovali predchádzajúci legálny pobyt v inom členskom štáte, by pritom podkopával právomoc členských štátov v oblasti riešenia otázky prisťahovalectva na ich vonkajších hraniciach.
- 72 Minister for Justice osobitne tvrdí, že tento výklad by mal pre členské štáty vážne dôsledky, pretože by viedol k obrovskému nárastu počtu osôb, ktoré sú oprávnené využiť právo na pobyt v Spoločenstve.

- 73 V tejto súvislosti treba na jednej strane odpovedať, že zo smernice 2004/38 nevyplýva právo na vstup a pobyt v členskom štáte pre všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín, ale len tým, ktorí sú rodinnými príslušníkmi v zmysle článku 2 bodu 2 tejto smernice občana Únie, ktorý vykonal svoje právo voľného pohybu a usadil sa v inom členskom štáte, ako v členskom štáte, ktorého je štátnym príslušníkom.
- 74 Na druhej strane smernica 2004/38 nezavracia členské štáty akejkoľvek právomoci kontrolovať vstup rodinných príslušníkov občanov Únie na ich územie. Podľa hlavy VI tejto smernice členské štáty môžu, pokiaľ je to odôvodnené, odmietnuť vstup a pobyt z dôvodu verejného poriadku, verejnej bezpečnosti a verejného zdravia. Také odmietnutie je však založené na individuálnom preskúmaní konkrétneho prípadu.
- 75 Okrem toho podľa článku 35 smernice 2004/38 môžu členské štáty prijať potrebné opatrenia na odmietnutie, ukončenie alebo zrušenie akéhokoľvek práva priznaného podľa tejto smernice v prípade zneužívania práv alebo podvodu, ako napríklad účelové manželstvá, pričom všetky takéto opatrenia musia byť primerané a podliehať procedurálnym ochranám stanoveným touto smernicou.
- 76 Tie isté vlády tiež tvrdia, že uvedený výklad smernice 2004/38 by viedol k nedôvodnej obrátenej diskriminácii, keďže štátni príslušníci hostiteľského členského štátu, ktorí nikdy neuplatnili svoje právo voľného pohybu, by nemohli vyvodiť z práva Spoločenstva právo na vstup a pobyt ich rodinných príslušníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretej krajiny.
- 77 V tejto súvislosti z ustálenej judikatúry vyplýva, že pravidlá Zmluvy v oblasti voľného pohybu osôb a akty prijaté na ich vykonanie sa nemôžu uplatňovať na činnosti, ktoré nemajú nijakú spojitosť s niektorou zo situácií, ktoré predpokladá právo Spoločenstva a v prípade ktorých sa všetky relevantné skutočnosti obmedzujú iba na územie jedného členského štátu (rozsudok z 1. apríla 2008, Vláda Francúzskeho spoločenstva a valónska vláda, C-212/06, Zb. s. I-1683, bod 33).

78 Preto prípadný rozdiel v zaobchádzaní medzi týmito občanmi Únie a tými občanmi Únie, ktorí uskutočnili svoju slobodu pohybu, pokiaľ ide o vstup a pobyt ich rodinných príslušníkov, nepatrí do pôsobnosti práva Spoločenstva.

79 Okrem toho treba pripomenúť, že všetky členské štáty sú stranami Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950, ktorý vo svojom článku 8 zakotvuje právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života.

80 Na prvú otázku preto treba odpovedať, že smernici 2004/38 odporuje právna úprava členského štátu, ktorá vyžaduje od štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý je manželským partnerom občana Únie zdržiavajúceho sa v tomto členskom štáte, pričom nie je jeho štátnym príslušníkom, aby mal legálny pobyt v inom členskom štáte predtým, ako prišiel do hostiteľského členského štátu, na to, aby sa na neho vzťahovali ustanovenia tejto smernice.

O druhej otázke

81 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či manželský partner občana Únie, ktorý uplatnil svoje právo voľného pohybu tým, že sa usadil v členskom štáte, ktorého nie je štátnym príslušníkom, sprevádza tohto občana alebo sa k nemu pripája v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2004/38 a vzťahujú sa preto na neho ustanovenia tejto smernice bez ohľadu na miesto a dátum uzatvorenia manželstva, ako aj okolnosti jeho vstupu na územie hostiteľského členského štátu.

82 Na úvod treba pripomenúť, že smernica 2004/38, tak ako vyplýva z jej odôvodnení č. 1, 4 a 11, má za cieľ zjednodušiť výkon základného a individuálneho práva voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktoré je občanom Únie priamo priznané Zmluvou.

- 83 Okrem toho, tak ako zdôrazňuje odôvodnenie č. 5 smernice 2004/38, právo všetkých občanov Únie voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov by sa malo, ak sa má uplatňovať podľa objektívnych podmienok dôstojnosti, udeliť tiež ich rodinným príslušníkom bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť.
- 84 S ohľadom na kontext a ciele sledované smernicou 2004/38 nemožno vykladať ustanovenia tejto smernice reštriktívne a v žiadnom prípade ich nemožno zbaviť ich potrebného účinku (pozri v tomto zmysle rozsudok Eind, už citovaný, bod 43).
- 85 Článok 3 ods. 1 smernice 2004/38 stanovuje, že táto smernica sa uplatňuje na všetkých občanov Únie, ktorí sa pohybujú alebo zdržiavajú v členskom štáte inom, ako je členský štát, ktorého štátnymi príslušníkmi sú, a na ich rodinných príslušníkov, ako sú definovaní v článku 2 bode 2 uvedenej smernice, ktorí ich buď sprevádzajú, alebo sa k nim pripájajú.
- 86 Takisto články 6 a 7 smernice 2004/38, ktoré sa týkajú práva pobytu na menej ako tri mesiace a práva pobytu na viac ako tri mesiace požadujú, aby rodinní príslušníci občana Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi žiadneho členského štátu, tohto občana buď „sprevádzali“, alebo „sa k nemu pripájali“ v hostiteľskom členskom štáte, ak v ňom majú mať právo pobytu.
- 87 Po prvé, aby rodinní príslušníci občana Únie, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín, mohli využiť práva zakotvené touto smernicou, žiadne z týchto ustanovení nevyžaduje, aby si občan Únie založil rodinu už predtým, ako sa premiestni do hostiteľského členského štátu.
- 88 Naopak, zákonodarca Spoločenstva tým, že stanovil, že rodinní príslušníci občana Únie sa k nemu môžu pripojiť v hostiteľskom členskom štáte, pripustil možnosť, že občan Únie si založí rodinu až po tom, ako uplatnil svoje právo voľného pohybu.

- 89 Takýto výklad je v súlade s cieľom smernice 2004/38 zjednodušiť uplatnenie základného práva na pobyt, ktoré majú občania Únie v inom členskom štáte ako v členskom štáte, ktorého sú štátnymi príslušníkmi. Ak by si občan Únie založil rodinu až po tom, ako sa usadil v hostiteľskom členskom štáte, skutočnosť, že tento štát by odmietol povoliť jeho rodinným príslušníkom, štátnym príslušníkom tretích krajín, aby sa tu k nemu pripojili, by ho odradila, aby tu mal aj naďalej pobyt a podporila by ho v tom, aby ho opustil a viedol rodinný život v inom členskom štáte alebo tretej krajine.
- 90 Preto treba konštatovať, že štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú rodinnými príslušníkmi občana Únie, plynie zo smernice 2004/38 právo pripojiť sa k občanovi Únie v hostiteľskom členskom štáte bez ohľadu na to, či sa tu tento občan usadil predtým alebo potom, ako si založil rodinu.
- 91 Po druhé treba určiť, či v prípade, že štátny príslušník tretej krajiny vstúpil do členského štátu predtým, ako sa stal rodinným príslušníkom občana Únie, ktorý mal v tomto štáte bydlisko, tohto občana Únie sprevádza alebo sa k nemu pripája v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2004/38.
- 92 Je nepodstatné, či štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sú rodinnými príslušníkmi občana Únie, vstúpili do hostiteľského členského štátu predtým alebo potom ako sa stali rodinnými príslušníkmi tohto občana Únie, keďže odmietnutie hostiteľského členského štátu udeliť im právo na pobyt môže v oboch prípadoch rovnakým spôsobom odradiť uvedeného občana Únie od toho, aby pokračoval v pobyte v tomto členskom štáte.
- 93 Preto s ohľadom na potrebu nevykladať ustanovenia smernice 2004/38 reštriktívne a nezbať ich potrebného účinku, treba pojmy „rodinní príslušníci [občana Únie], ktorí [ho] sprevádzajú“ uvedené v článku 3 ods. 1 uvedenej smernice vykladať tak, že sa týkajú rodinných príslušníkov občana Únie, ktorí s ním vstúpili do hostiteľského členského štátu a zároveň tých, ktorí sa s ním v tomto členskom štáte zdržiavajú, bez ohľadu na to, či v tomto druhom prípade štátni príslušníci tretích krajín vstúpili

do uvedeného členského štátu skôr alebo neskôr ako občan Únie, alebo skôr alebo neskôr, ako sa stali jeho rodinnými príslušníkmi.

- 94 Uplatnenie smernice 2004/38 len na tých rodinných príslušníkov občana Únie, ktorí tohto občana buď „sprevádzajú“, alebo sa „k nemu pripájajú“, znamená obmedziť právo na vstup a pobyt rodinných príslušníkov občana Únie na členský štát, v ktorom sa tento občan zdržiava.
- 95 Akonáhle štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý je rodinným príslušníkom občana Únie, vyplýva zo smernice 2004/38 právo na vstup a pobyt v hostiteľskom členskom štáte, môže tento štát obmedziť toto právo len vtedy, ak dodrží články 27 a 35 tejto smernice.
- 96 Dodržiavanie uvedeného článku 27 je potrebné najmä vtedy, ak členský štát zamýšľa sankcionovať štátneho príslušníka tretej krajiny za to, že predtým, ako sa stal rodinným príslušníkom občana Únie, svojím vstupom alebo zdržovaním sa na jeho území porušil vnútroštátne predpisy v oblasti prisťahovalectva.
- 97 Ak aj osobné správanie dotknutej osoby neodôvodňuje prijatie opatrení verejného záujmu alebo verejnej bezpečnosti v zmysle článku 27 smernice 2004/38, členský štát je však aj naďalej oprávnený prijať voči nej iné sankcie, ktoré nezasahujú do slobody pohybu a pobytu, ako napríklad pokutu, za podmienky, že budú primerané (pozri v tomto zmysle rozsudok MRAX, už citovaný, bod 77 a citovanú judikatúru).
- 98 Po tretie článok 3 ods. 1 a ani žiadne iné ustanovenie smernice 2004/38 neobsahujú podmienky, pokiaľ ide o miesto, kde občan Únie a štátny príslušník tretej krajiny uzatvorili manželstvo.

99 Na druhú otázku preto treba odpovedať, že článok 3 ods. 1 smernice 2004/38 sa má vykladať v tom zmysle, že na štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý je manžel-ským partnerom občana Únie zdržiavajúceho sa v členskom štáte, pričom nie je jeho štátnym príslušníkom, ktorý tohto občana Únie sprevádza alebo sa k nemu pripája, sa vzťahujú ustanovenia uvedenej smernice bez ohľadu na miesto a dátum uzatvorenia ich manželstva, ako aj na spôsob, akým tento štátny príslušník tretej krajiny vstúpil do hostiteľského členského štátu.

O tretej otázke

100 S ohľadom na odpoveď na druhú prejudiciálnu otázku netreba na tretiu otázku odpovedať.

O trovách

101 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

- 1. Smernici Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS)**

č. 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS, odporuje právna úprava členského štátu, ktorá vyžaduje od štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý je manželským partnerom občana Únie zdržiavajúceho sa v tomto členskom štáte, pričom nie je jeho štátnym príslušníkom, aby mal legálny pobyt v inom členskom štáte predtým, ako prišiel do hostiteľského členského štátu, na to, aby sa na neho vzťahovali ustanovenia tejto smernice.

2. Článok 3 ods. 1 smernice 2004/38 sa má vykladať v tom zmysle, že na štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý je manželským partnerom občana Únie zdržiavajúceho sa v členskom štáte, pričom nie je jeho štátnym príslušníkom, ktorý tohto občana Únie sprevádza alebo sa k nemu pripája, sa vzťahujú ustanovenia uvedenej smernice bez ohľadu na miesto a dátum uzatvorenia ich manželstva, ako aj na spôsob, akým tento štátny príslušník tretej krajiny vstúpil do hostiteľského členského štátu.

Podpisy